10. การควบคุมภายใน

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท คราวน์ เทค แอดวานซ์ จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 10/2556 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2556 ซึ่งมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ตามแบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยการสอบถามข้อมูลจากฝ่ายบริหารในด้านต่างๆ 5 ส่วน คือ

1) องค์กรและสภาพแวดล้อม
2) การบริหารความเสี่ยง
3) การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร
4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล
5) ระบบการติดตาม

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพียงพอ โดยทุกส่วนมีการปฏิบัติตามอย่างมีประสิทธิผล โดยได้ปฏิบัติตามมาตรฐานทางบัญชีที่ยอมรับโดยทั่วไป ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการรายงานงบการเงินรายไตรมาส งบการเงินประจำปีของบริษัทตามที่ควรอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีกระบวนการจัดทำและเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินอย่างถูกต้องครบถ้วน เพียงพอ และทันเวลา มีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอ เหมาะสม และมีการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ไม่พบประเด็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานของบริษัทแต่ประการใด รวมถึงระบบการควบคุมภายในในเรื่องการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวอย่างเพียงพอแล้ว โดยสามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทจากการที่ผู้บริหารนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีอำนาจ ทั้งนี้ กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบไม่มีความเห็นแตกต่างจากความเห็นของคณะกรรมการบริษัท นอกจากนี้ กรรมการตรวจสอบเสนอให้บริษัทจัดตั้งฝ่ายกฎหมายหรือแต่งตั้งที่ปรึกษาด้านกฎหมายที่เป็นผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เพื่อให้คำปรึกษาบริษัทเกี่ยวกับกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บริษัทมั่นใจว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยถูกต้องและครบถ้วน (รายละเอียดเกี่ยวกับแบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในปรากฏอยู่ในเอกสารแนบ)

บริษัทมีนโยบายว่าจ้างผู้ตรวจสอบภายในซึ่งเป็นบุคคลภายนอก (Outsource) โดยบริษัทได้แต่งตั้งบริษัท สอบบัญชีธรรมนิติ จำกัด (“ผู้ตรวจสอบภายใน”) เป็นผู้ตรวจสอบภายในตั้งแต่ปี 2554 เพื่อทำการสอบทานและประเมินระบบควบคุมภายในของบริษัท และให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในที่เหมาะสมมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง โดยใช้การประเมินเปรียบเทียบกับแนวทางการควบคุมภายใน ภายใต้แนวคิดของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ซึ่งประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) 2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 3) กิจกรรมการควบคุม (Control Activity) 4) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) และ 5) การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)

โดยล่าสุดผู้ตรวจสอบภายในได้นำเสนอรายงานผลการตรวจสอบภายในฉบับลงวันที่ 17 กันยายน 2556 ต่อคณะกรรมการตรวจสอบในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ครั้งที่ 4/2556 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2556 เกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบการปรับปรุงแก้ไขของแต่ละหน่วยงานตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน

ทั้งนี้ จากรายงานผลการติดตามความคืบหน้าประเด็นการตรวจสอบข้างต้น พบว่าได้มีการแก้ไขแล้วทุกประเด็น ยกเว้น 3 ประเด็นซึ่งบางส่วนอยู่ในระหว่างดำเนินการสรุปได้ดังนี้

ฝ่ายที่ได้รับการตรวจสอบ	ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
ฝ่ายคลังสินค้า	การค้นหาสินค้าตามรหัสสินค้าของโปรแกรม Microsoft Dynamics AX ยังมีข้อจำกัดจากการที่โปรแกรมไม่ได้เลือกรายการสินค้าจากพาเลท (Pallet) ที่มีการจัดเรียงไม่เต็มพาเลทก่อน ซึ่งทำให้เกิดสินค้าที่เป็นพาเลทเศษขึ้นหลายรายการและส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเรียงสินค้าในคลังสินค้าและการบริหารพื้นที่จัดเก็บสินค้าของคลังสินค้า	ฝ่ายคลังสินค้าควรปรึกษากับฝ่ายบัญชี และฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาโปรแกรม Microsoft Dynamics AX เพื่อให้สามารถนำมาใช้งานในการบริหารคลังสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	<u>การแก้ไขในขั้นต้น</u> ผู้จัดการโรงงานได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบควบคุมการย้ายสินค้าที่ไม่เต็มพาเลทมารวมกันให้เป็นพาเลทเดียว เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่ในการจัดเก็บสินค้ามีประสิทธิภาพมากขึ้น <u>การแก้ไขที่อยู่ระหว่างดำเนินการ</u> ฝ่ายคลังสินค้า ฝ่ายบัญชี และฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศได้ประสานงานกับผู้พัฒนาโปรแกรม Microsoft Dynamics AX ให้สามารถรองรับการเลือกรายการสินค้าจากพาเลท ที่มีการจัดเรียงไม่เต็มพาเลทก่อนได้
ฝ่ายบัญชี	ใบกำกับภาษีกรณีขาย Clearance แสดงจำนวนเงินของราคาต่อหน่วยในใบกำกับภาษีอย่างย่อไม่ครบถ้วน	ควรส่งข้อหารือกรมสรรพากรเพื่อหาวิธีปฏิบัติตามเกี่ยวกับการจัดทำใบกำกับภาษีกรณีขาย Clearance	ได้แก้ไขใบกำกับภาษีขาย Clearance ภายหลังจากที่ตรวจพบ ให้แสดงจำนวนเงินของราคาต่อหน่วยให้ครบถ้วนแล้ว
ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	มีการจัดเก็บประวัติการใช้งานอินเตอร์เน็ต แต่ยังไม่มีกระบวนการในการตรวจสอบความเหมาะสมในการใช้งานว่าสอดคล้องกับนโยบายสารสนเทศ เนื่องจากการสอบกลับข้อมูล ต้องทำการถอดรหัสซึ่งมีความซับซ้อนในการปฏิบัติงาน	ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศควรสุ่มตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้งานอินเตอร์เน็ตของพนักงานตามนโยบายสารสนเทศที่กำหนด	ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศได้เสนอข้อมูลเปรียบเทียบราคาอุปกรณ์จัดเก็บประวัติการใช้งานอินเตอร์เน็ตต่อฝ่ายบริหารแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาอนุมัติ คาดว่าจะสามารถนำมาใช้ตรวจสอบการใช้งานอินเตอร์เน็ตได้ในเดือนตุลาคม 2556

นอกจากนี้ บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ได้ประเมินประสิทธิผลระบบควบคุมภายในทางบัญชีของบริษัท จากการตรวจสอบงบการเงินสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 มีข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีจำนวน 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อสังเกตเกี่ยวกับการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ และ 2) ข้อสังเกตเกี่ยวกับการตรวจสอบงบการเงิน ซึ่งบริษัทมีการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีเรียบร้อยแล้วทุกข้อ ยกเว้นเรื่องแผนสำรองการกู้คืนข้อมูลรวมถึงการปฏิบัติกรณีฉุกเฉินและการว่าจ้างนักคณิตศาสตร์ประกันภัยเพื่อประเมินผลประโยชน์พนักงานของปี 2556 ใหม่ ทั้งนี้รายละเอียดตามข้อสังเกตทั้ง 2 ส่วนสรุปได้ดังนี้

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการควบคุมทั่วไปของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

	ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี	ข้อเสนอแนะ	สถานะ
1. การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมและข้อมูล	1.1 การควบคุมรหัสผู้ใช้งานที่มีสิทธิสูงสุด พบการใช้รหัสผู้ใช้งานที่มีสิทธิสูงสุดร่วมกันและบริษัทยังไม่มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการควบคุมการเข้าใช้งานและสอบทานรายงานการใช้รหัสผู้ใช้งานที่มีสิทธิ์สูงสุด เพื่อตรวจสอบกิจกรรมในการเข้าถึงระบบว่ามีความเหมาะสมตามความจำเป็นในการดูแลระบบ	กรณีที่จำเป็นต้องให้รหัสผู้ใช้งานที่มีสิทธิ์สูงสุดแก่พนักงานคนใดคนหนึ่ง บริษัทควรกำหนดให้มีรหัสผู้ใช้เฉพาะบุคคล เพื่อให้สามารถระบุตัวตนผู้ใช้ได้ สำหรับรหัสผู้ใช้งานที่ใช้ในการเปิดใช้งานระบบ ควรเก็บรหัสผ่านในซองปิดผนึกและเก็บไว้ในที่ปลอดภัย โดยกำหนดให้มีขั้นตอนและเอกสารควบคุมการเบิกใช้งานทุกครั้ง	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทกำหนดรหัสผู้ใช้งานเฉพาะบุคคลแล้ว และได้เพิ่มนโยบายการปฏิบัติงานในการควบคุมการเข้าใช้งานและสอบทานรายงานการใช้รหัสผู้ใช้งานที่มีสิทธิสูงสุด โดยให้เก็บรหัสผ่านของผู้ดูแลระบบสูงสุดทั้งหมดใส่ซองเอกสารและจัดเก็บในตู้นิรภัยและได้เพิ่มการผนึกซองพร้อมลายเซ็นต์แถบกระดาษที่ผนึกโดยผู้จัดการฝ่ายสารสนเทศ และหากมีเจ้าหน้าที่ท่านใดจะขอเปิดซองจะต้องทำการแจ้งผู้จัดการฝ่ายสารสนเทศทุกครั้ง พร้อมทั้งให้ทำการขออนุมัติผ่านแบบคำขอ
	1.2 การบริหารจัดการแฟ้มผู้ใช้ระบบงาน พบรหัสผู้ใช้งานที่ไม่ได้ใช้งานแล้วในระบบงาน Microsoft Dynamics AX	บริษัทควรพิจารณาเพิกถอนรหัสผู้ใช้ที่ไม่ได้มีการใช้งานแล้วในปัจจุบัน และควรพิจารณาปรับปรุงกระบวนการสอบทานรหัสผู้ใช้ประจำปี	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยได้ทำการเพิกถอนรหัสผู้ใช้งานที่ไม่ได้ใช้งานออกหมดแล้ว และได้ทำระบบการสอบทานรายชื่อผู้ใช้งานทุกเดือน

	ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี	ข้อเสนอแนะ	สถานะ
	1.3 การกำหนดนโยบายการควบคุมรหัสผ่าน บริษัทมีการกำหนดนโยบายรหัสผ่าน แต่นโยบายดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมบางเรื่อง นอกจากนี้ค่าตัวแปรด้านความปลอดภัย บน Windows Active Directory ยังกำหนดค่าพารามิเตอร์ระบบด้านความปลอดภัยบางรายการไม่รัดกุม	บริษัทควรกำหนดนโยบายการควบคุมรหัสผ่านให้รัดกุมและสอดคล้องตามแนวทางปฏิบัติด้านความปลอดภัยที่ดี ซึ่งจะช่วยเพิ่มระดับความปลอดภัยด้านระบบ	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยกำหนดนโยบายรหัสผ่านให้ครอบคลุมเรื่องที่เสนอแนะแล้วและได้ทำการ ตั้งค่าตัวแปรระบบที่ Domain Server ตามคำแนะนำ
2. การเปลี่ยนแปลงแก้ไขโปรแกรม	การควบคุมการเปลี่ยนแปลงแก้ไขโปรแกรม นโยบายการพัฒนาระบบงานซอฟท์แวร์และการเปลี่ยนแปลงแก้ไขซอฟท์แวร์ที่ใช้งานยังไม่ครอบคลุมเรื่อง การทดสอบและลงนามโดยผู้ร้องขอทดสอบ และ การอนุมัติการโอนย้ายโปรแกรมไปสู่ระบบงานจริง	ควรปรับปรุงนโยบายโดยกำหนดขั้นตอนปฏิบัติให้ผู้ร้องขอมีส่วนในการทดสอบโปรแกรมที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขทุกครั้ง พร้อมลงนามยอมรับผลการทดสอบโดยผู้ร้องขอทดสอบ	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยปรับปรุงนโยบายการพัฒนาระบบงานซอฟแวร์ฯ โดยให้ผู้ขอปรับปรุงระบบงานกรอกเอกสารคำขอซึ่งระบุถึงความต้อการและเหตุผลของการร้องขอ และภายหลังการปรับปรุงเสร็จสิ้นแล้วผู้ร้องขอจะต้องเป็นผู้ทดสอบระบบหรือโปรแกรมที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขทุกครั้ง
3. การปฏิบัติงานคอมพิวเตอร์	บริษัทมีแผนสำรองและการกู้คืนข้อมูล รวมถึงแผนปฏิบัติกรณีฉุกเฉิน อย่างไรก็ตามแผนดังกล่าวยังขาดรายละเอียดในเรื่อง ผลการวิเคราะห์ผลกระทบต่อธุรกิจรวมถึงระยะเวลาที่ยอมให้ข้อมูลสูญหายได้ ขั้นตอนการปฏิบัติรวมถึงผู้รับผิดชอบ และการทำข้อตกลงกับผู้ให้บริการภายนอกเพื่อจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการกู้ระบบในเวลาที่กำหนด	บริษัทควรพิจารณาปรับปรุงแผนสำรองและการกู้คืนระบบเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง	ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศได้หารือร่วมกับฝ่ายบริหารแล้ว และอยู่ระหว่างการปรับปรุงนโยบายเพิ่มเติม

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการตรวจสอบงบการเงิน

	ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี	ข้อเสนอแนะ	สถานะ
1. การรับรู้รายได้	บริษัทรับรู้รายได้จากการขายสินค้าบางรายการโดยมิได้เป็นไปตามนโยบายที่บริษัทกำหนด ได้แก่ การรับรู้รายได้โดยที่ผู้ซื้อยังมิได้มีการรับมอบสินค้า และการรับรู้รายการขายโดยมีเงื่อนไข	บริษัทควรจัดทำบัญชีคุมรายละเอียดสินค้าและกระทบยอดรายการขายทุกสิ้นงวดบัญชี ตลอดจนปรับปรุงรายการขายที่ยังมิได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของสินค้าที่มีนัยสำคัญไปให้กับผู้ซื้อ	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้สาเหตุที่บริษัทรับรู้รายได้โดยที่ผู้ซื้อยังไม่ได้รับมอบสินค้าเนื่องจาก บริษัทมีการส่งสินค้าให้แก่ธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade) ผ่านศูนย์กระจายสินค้า (DC) ซึ่งทำงานตลอด 24 ชั่วโมง โดยในช่วงเทศกาลปีใหม่จะมีการส่งสินค้าผ่าน DC จำนวนมาก ทำให้คิวการขนส่งยาวและเกิดการรับสินค้าจาก DC ในวันรุ่งขึ้น อย่างไรก็ตามบริษัทได้กลับรายได้ในส่วนนี้ที่เกิดขึ้นในปี 2555 เรียบร้อยแล้ว และตั้งแต่ปี 2556 บริษัทมีการตรวจกระทบยอดรายการขาย ทุกไตรมาส สำหรับการขายที่มีเงื่อนไข เป็นการขายสินค้าให้กับห้างเดอะมอลล์ ซึ่งจะชำระเงินโดยยึดจากสินค้าที่ห้างขายได้ บริษัทได้แก้ไขโดยจะปรับปรุงรายการดังกล่าวในทุกสิ้นไตรมาส
2. สินค้าคงเหลือ	2.1 บริษัทรับรู้การซื้อสินค้าจากต่างประเทศโดยไม่คำนึงถึงเงื่อนไขที่ระบุไว้ใน International Commercial Terms ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย	บริษัทควรรับรู้การซื้อสินค้าจากต่างประเทศโดยพิจารณาถึง International Commercial Terms (Incoterms) และทำการปรับปรุงสินค้าระหว่างทาง ณ วันสิ้นงวดบัญชีกรณีที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าว	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เดิมบริษัทรับรู้การซื้อสินค้าจากต่างประเทศ ณ สิ้นงวดบัญชี เฉพาะสินค้าระหว่างทางตามเงื่อนไข FOB (“Free on Board”) ซึ่งภาระการส่งมอบสินค้าสิ้นสุดเมื่อผู้ขายส่งมอบสินค้าข้ามกาบเรือ แต่ไม่ได้รับรู้การซื้อสินค้าจากต่างประเทศ ณ สิ้นงวดบัญชีตามเงื่อนไข CIF (“Cost, Insurance, Freight”) ซึ่งภาระผู้ขายสิ้นสุดเมื่อผู้ขายส่งมอบสินค้าข้ามกาบเรือเช่นกัน แต่บริษัทมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน

	ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี	ข้อเสนอแนะ	สถานะ
			ดังนั้นภายหลังได้รับข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีบริษัทจึงรับรู้การซื้อสินค้าจากต่างประเทศโดยพิจารณาถึง Inco terms ตามข้อเสนอแนะดังกล่าว
	2.2 บริษัทไม่มีการจัดเก็บเอกสารการตรวจนับสินค้าและการกระทบยอดผลแตกต่างจากการตรวจนับแยกเป็นแต่ละคลังสินค้า แต่มีเอกสารสรุปผลการตรวจนับสินค้ารวมทุกคลัง	บริษัทควรจัดเก็บเอกสารการตรวจนับสินค้าและการกระทบยอดผลแตกต่างจากการตรวจนับแยกเป็นแต่ละคลังสินค้า	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทมีการจัดเก็บเอกสารการตรวจนับสินค้าและกระทบยอดผลแตกต่างจากการตรวจนับแยกเป็นแต่ละคลังสินค้าแล้ว
	2.3 บริษัทไม่มีการจัดทำรายงานอายุของสินค้าคงคลัง	บริษัทควรจัดทำอายุของสินค้าคงคลัง	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทมีการจัดทำอายุของสินค้าคงคลังแล้ว
	2.4 บริษัทมีรายการปรับปรุงสินค้าคงเหลือหลายรายการได้แก่ การคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือ ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลง และการปรับปรุงสินค้าคงเหลือที่ไม่สามารถระบุสาเหตุของรายการปรับปรุงได้	บริษัทควรสอบทานการคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือและการคำนวณค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลงเป็นประจำ	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยสอบทานการคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือและการคำนวณค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลงเป็นประจำ ตามข้อเสนอแนะ
3. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	บริษัทมิได้นำข้อมูลประวัติการชำระหนี้และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้า มาใช้ในการพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เนื่องจากบริษัทประเมินค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยพิจารณาจากอายุของลูกหนี้เท่านั้น	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่แสดงในงบการเงินอาจมีจำนวนไม่เหมาะสมและถูกต้อง	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว บริษัทมีนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ได้แก่ 1. หนี้เกินกำหนด 121 - 180 วัน ตั้งในอัตรา 25% 2. หนี้เกินกำหนด 181 - 365 วัน ตั้งในอัตรา 50% 3. หนี้เกินกำหนด > 365 วัน ตั้งในอัตรา 100% โดยบริษัทได้นำข้อมูลประวัติการชำระหนี้และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำรหนี้ในอนาคตมาใช้พิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ รวมทั้งในกรณีที่บริษัทไม่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเนื่องจากเหตุผลใดๆ บริษัทจะให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาเป็นรายๆ และแสดงเหตุผลที่พิจารณาไม่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัญจะสูญดังกล่าว

	ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี	ข้อเสนอแนะ	สถานะ
4. ลูกหนี้อื่น - เงินทดรองจ่ายล่วงหน้าค่านายหน้า	หัวหน้าพนักงานงานมีอำนาจในการทดรองจ่ายเงินค่านายหน้าเป็นเงินสดโดยผ่านบัตรเอทีเอ็ม (ATM) โดยบริษัทไม่ได้จัดทำนโยบายการจ่ายเงินค่านายหน้าเป็นเงินสดที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน	ควรจัดทำนโยบายในการทดรองจ่ายล่วงหน้าค่านายหน้าให้พนักงานที่ชัดเจน และทำบันทึกข้อตกลงกับหัวหน้าพนักงานขายเพื่อกำหนดความรับผิดชอบกับเงินทดรองจ่ายดังกล่าว	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว บริษัทมีกลยุทธ์การจ่ายค่านายหน้าให้กับพนักงานขายก่อนถึงวันกำหนดจ่ายค่านายหน้าในแต่ละงวด โดยให้อำนาจหัวหน้าพนักงานในการจ่ายเงินทดรองจ่ายค่านายหน้าเป็นเงินสด ซึ่งผู้สอบบัญชีให้ข้อเสนอแนะว่าบริษัทบริษัทควรจัดทำนโยบายและทำบันทึกข้อตกลงให้ชัดเจน บริษัทจึงกำหนดมาตรการเพื่อลดความเสี่ยง โดยการแยกระหว่างเจ้าของบัญชีและผู้ถือบัตร ATM และเรียก Statement มาสอบทานทุกวัน มีการกำหนดให้ผู้ถือบัตร ATM จ่ายเงินให้พนักงานขายโดยการโอนเงินเท่านั้น จัดทำนโยบายในการทดรองจ่ายค่านายหน้า และการจัดทำบันทึกข้อตกลงตามข้อเสนอแนะ
5. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	5.1 บริษัทไม่ได้มีการจัดทำป้ายทะเบียนที่ติดกำกับไว้ที่ตัวอุปกรณ์หรือทรัพย์สินต่างๆอย่างครบถ้วนและตำแหน่งของทรัพย์สินที่ระบุไว้ในทะเบียนทรัพย์สินไม่ตรงกับสถานที่อยู่จริงปัจจุบัน 5.2 การจัดประเภทรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	บริษัทควรจัดทำหมายเลขทะเบียนทรัพย์สินติดกำกับไว้ที่ตัวทรัพย์สินต่างๆและระบุตำแหน่งทรัพย์สินในทะเบียนทรัพย์สินอย่างถูกต้องครบถ้วน บริษัทควรจัดกลุ่มประเภทรายการอุปกรณ์ในทะเบียนทรัพย์สินให้สอดคล้องกับประเภทของทรัพย์สินให้ถูกต้อง	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทได้จัดทำป้ายทะเบียนติดอุปกรณ์และทรัพย์สินของบริษัทครบถ้วนแล้วและสามารถระบุตำแหน่งได้ครบถ้วน บริษัทได้ดำเนินการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว
6. ประมาณการรับคืนสินค้าและประมาณการค่าประกันความเสียหาย	บริษัทคำนวณประมาณการรับคืนสินค้าและประมาณการค่าประกันความเสียหายโดยไม่ได้พิจารณาถึงปัจจัยอื่นที่อาจเกี่ยวข้องกับการรับคืนสินค้าและการประกันความเสียหาย	ในการพิจารณาสมมติฐานในการประมาณการรับคืนสินค้าและประมาณการค่าประกันความเสียหาย บริษัทควรพิจารณาปัจจัยอื่นที่อาจเกี่ยวข้องกับการรับคืนสินค้าและการประกันความเสียหาย	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทได้พิจารณาถึงความน่าจะเป็นในการรับคืนสินค้าและการประกันความเสียหาย รวมถึงระยะเวลาการรับคืนและการประกันความเสียหาย รวมถึงประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมาด้วย โดยบริษัทกำหนดอัตราประมาณการรับคืนสินค้า

	ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี	ข้อเสนอแนะ	สถานะ
			และค่าประกันความเสียหาย เท่ากับ ร้อยละ 4 ของยอดขายเฉลี่ยต่อเดือน และร้อยละ 0.054 ของยอดขายแต่ละไตรมาสตามลำดับ
7. ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานคำนวณโดยใช้ อัตรามรณะ อ้างอิงโดยตารางมรณะปี 2540 ซึ่งไม่เป็นปัจจุบัน และบริษัทไม่มีการแบ่งแยกประเภทข้อมูลภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานตามหน้าที่การปฏิบัติงานในการแสดงรายการในงบการเงิน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญ	บริษัทควรมีการสอบทานสมมติฐานและข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณผลประโยชน์พนักงานอย่างสม่ำเสมอ และควรมีการแยกประเภทภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานตามหน้าที่การปฏิบัติงาน เพื่อการแสดงรายการในงบการเงินที่ถูกต้องเหมาะสม	บริษัทจะว่าจ้างนักคณิตศาสตร์ประกันภัยให้ทำการประเมินผลประโยชน์ของพนักงานในปี 2556 ใหม่และแยกประเภทข้อมูลภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานตามที่เสนอแนะ
8. เงินประกันสำรองสินค้าสูญหาย	ในบางกรณี บริษัทมีการหักเงินประกันสำรองสินค้าสูญหายจากพนักงานขายเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด	การเก็บเงินประกันสำรองสินค้าสูญหายอาจไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทได้ดำเนินการคืนเงินประกันสำรองสินค้าสูญหายในส่วนที่ได้หักเกินแก่พนักงานขายของบริษัทแล้ว
9.ค่าใช้จ่ายในการโฆษณา	บริษัทไม่มีการควบคุมเกี่ยวกับความครบถ้วนของการบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายโฆษณาสำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ (barter trade) ตลอดจนพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายโฆษณาบางรายการที่บันทึกกับบริการจริงที่ได้รับ	บริษัทควรกำหนดให้มีการควบคุมความถูกต้องและครบถ้วนของการบันทึกบัญชีตลอดจนพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายโฆษณาที่บันทึกกับบริการจริงที่ได้รับในระหว่างรอบบัญชีนั้นๆ โดยจัดทำรายงานสรุปในแต่ละเดือนและตรวจสอบกับสัญญาและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทมีการทำรายงานสรุปบริการโฆษณาสำหรับลูกค้าแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ (Barter Trade) ที่ได้รับจริงในแต่ละเดือนและตรวจสอบกับสัญญาและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

	ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี	ข้อเสนอแนะ	สถานะ
10. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	บริษัทคำนวณกำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษีบางรายการไม่เป็นไปตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากร ได้แก่ ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ค่าธรรมเนียมการโอนที่ดิน เงินบริจาค	บริษัทควรคำนวณกำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษีจากรายได้และรายจ่ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากร	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทคำนวณค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ค่าธรรมเนียมการโอนที่ดิน เงินบริจาค ให้เป็นไปตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนดแล้ว และได้ยื่นเพิ่มเติมตามแบบ ภงด. 50 แล้ว
11. ใบสำคัญทั่วไป	การปรับปรุงบัญชีที่ต้องใช้วิจารณญาณ การประมาณและข้อสมมติฐาน ซึ่งได้แก่ ค่าเผื่อและประมาณการต่างๆ เป็นต้น รวมถึงรายการปรับปรุงอื่นๆ นอกเหนือจากรายการปรับปรุงประจำ ไม่มีการอนุมัติโดยผู้บริหารระดับสูง	บริษัทควรกำหนดให้รายการบัญชีที่ต้องใช้วิจารณญาณ การประมาณและข้อสมมติฐานและรายการปรับปรุงอื่นๆ นอกเหนือจากรายการปรับปรุงประจำ ได้รับการอนุมัติโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารสายงานการเงิน	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารสายงานการเงินจะเป็นผู้อนุมัติรายการที่ต้องใช้วิจารณญาณ การประมาณการและข้อสมมติฐานที่ไม่ใช่รายการประจำตามข้อเสนอแนะ
12. รายการปรับปรุงและการจัดประเภทรายการบัญชี	ในการปิดบัญชี บริษัทมีรายการปรับปรุงบัญชีและการจัดประเภทรายการบัญชีหลายรายการ	บริษัทควรมีการสอบทานความถูกต้องของตัวเลขและข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำอย่างสม่ำเสมอ	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยประเด็นดังกล่าวเกิดขึ้นเฉพาะในปี 2555 ปัจจุบันรายการปรับปรุงส่วนใหญ่เป็นรายการปกติ
13. การจัดทำนโยบายทางบัญชีต่างๆ และคู่มือปฏิบัติที่เป็นลายลักษณ์อักษร	การปฏิบัติทางบัญชีหลายกิจกรรมเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยผู้บริหาร โดยไม่มีการจัดทำนโยบายนอกจากนี้บริษัทไม่มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติทางบัญชีที่เป็นลายลักษณ์อักษร	ควรจัดทำนโยบายต่างๆและคู่มือการปฏิบัติงาน	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทจัดทำนโยบายต่างๆและคู่มือทางบัญชีตามข้อเสนอแนะแล้ว นอกจากนี้บริษัทกำหนดให้พนักงานทำความเข้าใจกับนโยบายและศึกษาคู่มือปฏิบัติงาน รวมถึงการอบรมตามระบบงาน
14. การจัดเก็บเอกสาร	บริษัทไม่ได้จัดเก็บเอกสารสัญญาเงินกู้ยืมหนึ่งฉบับที่จัดทำขึ้นตั้งแต่ปี 2553	บริษัทควรจัดเก็บเอกสารที่ใช้บันทึกบัญชีอย่างน้อยเป็นเวลา 5 ปี เพื่อการควบคุมภายในที่ดีและเพื่อเป็นไปตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และประมวลรัษฎากร	แก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทได้ทำคู่ฉบับสัญญาเงินกู้กับสถาบันการเงินแห่งหนึ่งจำนวนหนึ่งฉบับสูญหาย อย่างไรก็ตามบริษัทได้ขอสำเนาจากสถาบันการเงินดังกล่าวมาเก็บไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และแผนกบัญชีและการเงินจะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บเอกสาร